

18. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української літературної мови / М. У. Каранська. – К. : НМК ВО, 1992. – 399 с.
19. Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. Синтаксис. Част. 2 / Б. М. Кулик. – К.: Радянська шк., 1965. – 284 с.
20. Мухин А. М. Лингвистический анализ. Теоретические и методологические проблемы / А. М. Мухин. – Л.: Наука, ЛО, 1976. – 281 с.
21. Мухин А. М. Синтаксисный анализ и проблема уровней языка / Мухин А. М. – Л.: Наука, 1980. – 380 с.
22. Русская грамматика: в 2-х т. – Т. 2. Синтаксис. – М.: Наука, 1980. – 709 с.
23. Сучасна українська літературна мова / [за ред. М. Я. Плющ]. – К. : Вища школа, 1994. – 414 с.
24. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис / [за заг. ред. І. К. Білодіда]. – К. : Наук. думка, 1972. – 515 с.
25. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови / К. Ф. Шульжук. – К. : Академія, 2004. – 408 с.

В статье проанализированы традиционные и новые подходы к членности предложения. Определена сущность категориального признака "нечленность". Рассмотрены основные характеристики нечленного предложения, детерминированные синтаксической нечленностью.

Ключевые слова: членность предложения, формально-синтаксические компоненты, синтаксическая членность / нечленность, морфологическая нечленность, лексическая нечленность, синтаксически нечленное предложение.

Traditional and new approaches for the sentence's division have been analysed in the article. The founded feature of the "non-segmentation" has been explicated. The main characteristics of the undivided sentences determined by the syntactic non-segmentation have been considered.

Key words: segmentation of a sentence, formal-syntactic components, syntactical segmentation / non-segmentation, morphological non-segmentation, lexical non-segmentation, syntactically undivided sentence.

УДК 811.161.2'367.332.3

Л. І. Лонська

БУТТЄВІ РЕЧЕННЯ З НЕВЕРБАЛІЗОВАНИМ ПРЕДИКАТОМ

У статті проаналізовано двоскладні буттєві речення, у яких предикат має невербалізоване вираження; досліджено семантику трьох груп буттєвих речень – існування, наявності й локативні; описано значеннєвий потенціал поширювачів буттєвого речення.

Ключові слова: буттєве речення, неповне речення, еліптичне речення, невербалізований предикат, локатив, темпоратив, атрибутив, об'єктно-обставинний поширювач.

У граматичній системі української мови робилися спроби теоретичного й функціонального обтунтування суті буттєвого речення (далі – БР). Традиційно до них зараховували односкладні номінативні речення на позначення стану довкілля, у яких головний член виражений іменником у формі називного відмінка (М. У. Каранська, М. Я. Плющ, О. І. Леута, К. Ф. Шульжук та ін.). Так, М. У. Каранська номінативним реченням протиставляє двочленні речення, у яких предикативність виражає дієслово як певну дію чи стан [9, 141]. К. Ф. Шульжук вважає, що такі речення в теперішньому часі й поза контекстом є односкладними, а в минулому та майбутньому часі їм відповідають двоскладні речення [21, 130]. Подібної думки дотримуються й російські вчені: О. О. Шахматов, О. М. Пешковський форми теперішнього часу з нульовим дієслівним вираженням розглядали як повні односкладні (напр., *Зима; Мороз*), а форми з дієсловом *бути* – як двоскладні (*Була зима; Будет мороз*) [19; 13], хоч останні В. В. Виноградов вважав односкладними, зазначивши, що «Речення *Була зима* для сучасної свідомості таке ж одночленне, як і *Зима*. Це просте називання явища, що стосується минулого, проста констатація явища в минулому» [5, 114]. І. А. Попова такі речення називає двоскладними номінативними, а Є. М. Галкіна-Федорук – двоскладними з нульовим присудком. О. О. Потєбня речення на зразок *Пожар* вважав неповними двоскладними, оскільки, на його думку, односкладні не були первинними, а утворені від двоскладних [15]. Такої ж думки й С. М. Цейтлін, який номінативні буттєві речення вважає редуцією двоскладних конструкцій [18, 4].

Серйозною в лінгвістиці була проблема повноти / неповноти буттєвих речень, що містять локативні чи об'єктні поширювачі. Так, Н. Ю. Шведова звертає увагу на функцію, яку виконують детермінанти, що вільно приєднуються до ядра речення. Конструкції з локальними елементами, на думку лінгвіста, є результатом поширення форми речень на зразок *Зима* [20]. П. О. Лекант особливої уваги надає позиції таких поширювачів: якщо локативний компонент займає постпозицію щодо головного члена, то бездієслівні речення є двоскладними, якщо препозицію – то односкладними розгорнутими буттєвими [11]. Досліджуючи буттєві речення з детермінантними членами, О. М. Книш назвав їх екзистенційними, які протиставив і односкладним, і двоскладним. На його думку,

призначення детермінантів у тому, що «вони повинні указувати на те, де й коли існує певний предмет, якими причинами обумовлено буття, з якою метою цей предмет вжито тощо [10, 4].

В українській мові існує велика кількість двоскладних речень, які виокремлено в окремий буттєвий тип, на думку А. П. Грищенка, «за характерним для них комунікативним завданням – повідомленням про існування, наявність у навколишній дійсності взагалі або ж в її окремих фрагментах відповідних об'єктів з властивими їм ознаками» [7, 43]. Двоскладні буттєві речення в українському мовознавстві були об'єктом дослідження автора статті. Зовсім не вивченим в українському мовознавстві є питання про ті буттєві речення, у яких дієслівний предикат має імпліцитне вираження. Тому проблема є актуальною й потребує подальших розвідок. За об'єкт дослідження в цій статті взято двоскладні буттєві речення з невербалізованим предикатом (далі – БР НП). У лінгвістиці вони мають назву неповні (контекстуальні, ситуативні) та еліптичні.

Мета статті – дослідити структурно-семантичні та функціонально-стилістичні особливості БР НП на матеріалі тексту художньо-публіцистичного стилю. Джерелом дослідження став прозовий роман Ліни Костенко «Записки українського самашедшого» (2001–2010).

Основною ознакою буттєвості є еліптичність. Еліптичні речення разом із контекстуальними й ситуативними одні вчені зараховують до структурно неповних, але семантично повних речень, хоч два інші різновиди неповні в обох планах (О. Д. Пономарів, І. Р. Вихованець, К. Ф. Шульжук), інші – як повні номінативні або речення з нульовим дієсловом, протиставляють їм неповні, вилучені компоненти яких устанавлюються на підставі зовнішнього контексту або ситуації. К. Ф. Шульжук зазначає, що в еліптичних структурах «неназваний член зумовлений будовою та семантикою самого речення» [21, 135]. М. Я. Плющ еліптичними називає речення, «специфікою структури яких є відсутність дієслівного присудка, що не встановлений з контексту чи ситуації. Такі речення самостійно функціонують у мові, а уявлення про неназваний член впливає із змісту речення» [17, 333]. «Еліптичні речення, – продовжує лінгвіст, – незважаючи на пропуск (еліipsis) головного члена, не потребують ні контексту, ні ситуації для передачі інформації, вона вичерпно виражається всією конструкцією речення в цілому» [17, 333]. О. О. Селіванова погоджується з таким визначенням: «вони не потребують експлікації через вичерпність представленої інформації» [16, 142].

Особливістю еліптичних речень є те, що в них, на відміну від контекстуальних, можна відновити не конкретне пропущене дієслово, а лише тематичну групу, до якої воно належить. Хоч для кожного еліптичного речення можна дібрати відповідне дієслово-предикат, не слід вважати його похідним варіантом повного речення. На думку Т. В. Марченко, «похідним воно є тільки в історичному плані, в сучасній мові вони є абсолютно самостійними синтаксичними утвореннями, не залежними від своїх аналогів – повних речень» [12, 3]. У статті проаналізовано еліптичні й контекстуальні буттєві речення, у яких предикат має невербальне вираження.

Першу групу БР НП складають структури, що повідомляють про існування подій фактів, які відбуваються у світі й Україні. Вербально не вираженими є предикати тематичної групи «Існування»: *бути*, *відбуватися*, *ставатися*, *траплятися*, *існувати*. Як правило, у дієслівних реченнях предикати існування реалізують себе як одновалентні, у чому переконає їхня інформативна достатність. Проте у БР НП вони реалізовані як двовалентні. Крім лівобічної суб'єктної синтаксеми, функцію якої виконують іменники на позначення свят, подій, стихійних явищ, такі предикати передбачають участі локативної чи локативно-об'єктної синтаксеми. Напр.: *На екранах суцільний московський розгуляй* (1, 61); *В Бразилії карнавал* (1, 76); *У театрі прем'єра* – «Записки маркізи де Сад» (1, 81); *У Європі нечувані повені* (1, 71); *В Китаї снігові бурі* (1, 70); *В Індії землетрус* (1, 21); *В Угорщині стихійне лихо* (1, 162). Імпліцитність предиката концентрує увагу читача на ремі висловлення, функцію якої виконує локатив: на глобальних катаклізмах у природі, на стихіях, що відбуваються у світі. Функцію теми виконує іменник у формі називного відмінка.

Н. Д. Арутюнова й Є. М. Ширяєв, досліджуючи буттєві речення російської мови й спираючись на логічний підхід до вивчення речення, розмежовують буттєві й локативні структури залежно від позиції локатива [2, 5]. Якщо він стоїть у препозиції щодо невербалізованого предиката, то такі речення є буттєвими, оскільки вони повідомляють про предметний аспект світу, тобто увагу акцентовано на предметі буття, а не на його місці розташування, напр.: *В Єрусалимі теракт*. У *Еквадорі вибух* (1, 246), й до них можна поставити запитання: *Що відбувається в Єрусалимі, в Еквадорі? (теракт, вибух, повінь, землетрус тощо)*. Якщо ж локатив займає постпозицію щодо НП, напр.: *Шапка Мономаха теж у Москві... Гроб Юрія Долгорукого у Києві* (1, 271), то такі речення вчені називають локативними, вони є відповіддю на запитання: *Де перебуває шапка Мономаха і гроб Юрія Долгорукого*, тобто увагу мовця (читача) зосереджено на місці розташування відповідних суб'єктів, локативи в цих випадках інтонаційно виділені. У буттєвих реченнях вихідним, відомим є

місце, а повідомлюваним – його предметне наповнення; у локативних реченнях – вихідним пунктом повідомлення є відомий мовцеві предмет, а повідомлюваним – місце перебування цього предмета [2, 4].

Семантика локатива є досить широкою в БР НП. Він може трактуватися як:

1. Невизначене місце, де відбувається певна подія, факт. Назване значення виражене займенниковими прислівниками на зразок *там, тут*, напр.: *Там катастрофа, там теракт, там вибух метану* (1, 13), де лексичний повтор створює картину суцільного світового лиха. Локатив *там* вказує на місце більш віддалене порівняно з іншим, а *тут* – на менш віддалене, напр.: *У нас тут свій вертеп* (1, 258). У реченні *Але там [в Іраку] уже громадянська війна* (1, 335) локатив втрачає значення невизначеної семантики й набуває з попереднього контексту значення конкретного місця, де стаються катастрофи.

2. Світ чи Всесвіт загалом чи фрагмент світу. Це значення передають прислівники *скрізь, повсюди* та прийменниково-іменникові сполуки на зразок *у світі, на землі, по світу*, напр.: *Скрізь по всій Україні – на стовпах, на стінах, на транспарантах – чорний силует голови Гонтадзе* (1, 14); *Скрізь по світу конфлікти, сутички, протистояння* (1, 21); *Скрізь по лісах таблички про радіацію* (1, 329); *По світу поминальні служби* (1, 337); *Скрізь по світу маніфестації* (1, 264); *У землі вже якась епілепсія* (1, 75). Уживання локативів з такою семантикою свідчить про глобальні світові проблеми, порушені автором у творі.

3. Власна назва країни, материка, острова, міста, напр.: *У Грузії Революція троянд* (1, 331); *В Іспанії День скорботи* (1, 337); *У Москві вже люті морози* (1, 259); *У Бангладеш вибух. У Венесуелі вибух* (1, 260).

4. Фрагмент України, напр.: *У Верховній Раді дебати* (1, 268); *На Майдані грім революції* (1, 391); *В Криму така обстановка* (1, 166).

Локативна семантика може ускладнюватися поширювачем з об'єктним значенням, напр.: *У них [свідків Єгови] тут Міжнародний конгрес на стадіоні «Олімпійський»* (1, 305); *У них там база. То була у нас під Прилуками, а тепер на місі Горн* (1, 167). В аналізованих реченнях може поєднуватися два підряд ужиті локативні поширювачі, один із яких має ширшу семантику, інший – вузьчу, напр.: *На якомусь курорті в Італії – міжнародний турнір зі спортивних поцілунків* (1, 314).

Другу групу БР НП складають структури з еліпсованими предикатами, що входять до тематичної групи «Наявність, належність»: *бути² (у значенні «мати»), мати, належати*. Структурна модель цих речень є такою: *У когось [є] щось*. Аналізовані конструкції повідомляють про стан, у якому перебуває сучасне суспільство, влада країни, напр.: *У суспільства ретроградна амнезія* (1, 280); *У влади ведмежа хвороба* (1, 350); *У влади ботанічний синдром* (1, 267); *У нього [президента] тепер три лебедині пісні: політреформа, компенсуючі потужності і Єдиний Економічний Простір* (1, 265); про особисті стосунки людей, напр.: *В родинях сварки* (1, 390); *У моєї дружини з нею гарні стосунки* (1, 52); про внутрішній стан людини, риси її характеру, напр.: *Хоч які у неї зріхи?* (1, 62); *У мене в голові добрий процесор* (1, 67); про зовнішні персональні характеристики людини, напр.: *У неї пасмо волосся ніби завжди відкинуте вітром* (1, 217); *А в цієї дружини батька коротка стрижка, вона маленького зросту, і волосся русяве, і вся вона – а ля паж* (1, 51). Зовнішні характеристики людини можуть мати переносне значення, напр.: *У неї [влади] чудесний овал обличчя* (1, 217), де виражене іронічне ставлення автора до влади.

Названі речення повідомляють про належність людини до чогось чи когось. У процесі аналізу було виявлено неповні контекстуальні речення з предикатом *належати*, напр.: *Я не належу до господарів життя. Я не належу до гамадрилів. Ні до тої популяції з кульчиком у вусі* (1, 82). Невербально виражений предикат прогнозує заповнення об'єктної позиції в ролі правобічної синтаксеми, вжитої у формі прийменникового родового відмінка.

Для багатьох речень аналізованої групи в інформативному плані обов'язковим компонентом є атрибутивний поширювач. На думку А. П. Грищенка, «лексико-семантична комунікативна ситуація виділяється як специфічне лінгвістичне явище у зв'язку з тим, що обов'язкова присутність означення мотивується значенневою природою окремих груп іменників» [7, 43]. Далі учений зазначає, що «без поширення залежними компонентами з атрибутивним значенням такі іменники виявляються інформативно недостатніми, хоч із загальнокатегоріального погляду й належать до повнозначних слів. Не пов'язані з уживанням у реченнях певної семантико-комунікативної належності, зокрема з буттєвими, такі іменники в плані сполучуваності характеризуються сильними атрибутивними зв'язками» [7, 43]. Лінгвіст виокремлює групи іменників, для яких означення є обов'язковим компонентом. Ілюстративний матеріал дав підстави виокремити групи іменників, що є назвами: а) частин тіла; б) зовнішніх персональних характеристик на зразок *голос, хода, вигляд, вираз (обличчя,*

очей), звички, настрої тощо, напр.: У неї очі, які бувають лише у чаклунок, і не чорні, й не карі, а з оливковим полиском (1, 217); в) часових понять, напр.: Ну, світ як світ, у нього свої міжнародні дати (1, 12); г) просторових понять, напр.: У кожного своя пустеля. І свої міражі (1, 109); д) природних явищ, опадів, погоди, клімату, напр.: Але в цілому клімат у нас благодатний (1, 360); В Азії мусонні дощі (1, 360); е) подій, фактів: У київському зоопарку сумна подія (1, 357); У Мельбурні грандіозна антивоєнна акція (1, 264); є) назв людей: У нього тепер нова дружина (1, 50). Атрибутивний поширювач у реченнях наявності може виражатися не лише прикметниками (займенниками прикметникового типу), а й прийменниково-відмінковими формами іменника, напр.: У нього дивна статура кіборга (1, 54). З цього приводу А. П. Грищенко зазначав, що «сильні атрибутивні зв'язки значної кількості іменників зумовлені вживанням їх у ролі неузгодженого означення у формі безприйменникового родового відмінка. У подібних випадках виникає специфічне семантико-синтаксичне відношення «обов'язкове означення при означенні», яке характеризується тим, що основну інформативну функцію перебирає на себе прикметник як виразник певної ознаки в складі атрибутивного словосполучення, хоч із формального погляду в ролі означення виступає його головний компонент – іменник у формі родового відмінка» [7, 44]. Напр.: А тепер наче цивілізація, на якому ж ми щаблі? То чотири одрізані голови на снігу в Чечні, то «таращанське» тіло без голови, то голова без тіла в куцах біля автозупинки в Одесі (1, 14).

Третю групу БР НП становлять ті, у яких еліпсованим або пропущеним є локативний предикат на зразок *бутиз, перебувати, розміщуватися, стояти / лежати* (у значенні «знаходиться»), *розташовуватися*. Якщо для речень існування суб'єктом переважно є іменники на позначення фактів, подій, то для локативних – конкретний предмет (особа), причому локативний поширювач означає місце, де цей предмет розташовується чи перебуває (особа), напр.: У вітринах бантики й валентинки, відбитки малинових вуст, звірятка з написом «I love you» (1, 83); Вони скрізь разом (1, 62). Локативний адвербіалізатор може виражатися прислівником місця на позначення близького місця розташування, напр.: Поряд – базар (1, 89), місця, що охоплює значний простір, напр.: Тепер жінки скрізь – і в бізнесі, і в науці, не кажучи вже про спорт (1, 124), невідомого місця перебування суб'єкта, вираженого сполученням прислівників *десь там*, напр.: Може, *десь там* і моя сестра, кришнаїтка (1, 62), займенниковий прислівник *там* може бути замінений іменником у формі місцевого відмінка, напр.: Борька з батьками вже *десь на курорті* (1, 150), прийменниково-відмінковою формою іменника: Ми на Майдані, а він уже *серед них*. Серед тих, кого називав злочинною владою (1, 413). Рематичний компонент *серед них* є важливим з інформативного погляду: у текстах публіцистичного стилю вони називають тему наступного висловлення, служать засобом актуалізації для читача сюжетного повороту тексту. Тему в такому випадку передано за допомогою приєднувальної конструкції.

Крім локатива, у БР НП функцію поширювача невираженого предиката може виконувати темпоратив, який позначає:

- точно визначений проміжок часу: *Завтра* Трійця, Зелені свята (1, 153); *Ми вночі* біля Кабміну (1, 406); *Сьогодні* День свободи (1, 129); *Я вже третій день* на Майдані (1, 392); *Касетний серпентарій у рік Змії* (1, 65);
- точно не визначений час: *Колись* на Йордань були йорданські морози. *Тепер* відлига (1, 71); *Тепер* в народі піднесення, скандують її ім'я, носять її портрети (1, 80);
- одночасність: *Одночасно* в Америці теж вибори (1, 383);
- наближення дії: *Скоро* буде єдина енергетична система. А там, дивись, і Єдиний Економічний Простір (1, 108);
- кінцеву межу: *Он і досі* стоять годівнички для лосів, які він ставив. *Мурашники*, які він обгородив (1, 213), у другому реченні, крім НП, прислівник *досі* має імпліцитне вираження;
- періодичність існування: *І за один тільки місяць* – три аварії на шахтах (1, 225);
- повторюваність існування, яка позначена прислівниками *знову, ще раз, повторно*: *Знову* спалах на Сонці (1, 306); *І знову* чомусь багато пожеж (1, 321); *Знову*, як завжди, фінальна трагедія під кінець року (1, 259);
- близькість існування, напр.: *Два теракти* в Ізраїлі. У Багдаді вже *мало не щодня* (1, 322).

Отже, у БР НП структурну неповноту компенсує семантика наявних поширювачів, зокрема локатива, локативно-об'єктного й темпорального, за допомогою яких і створюється уявлення читача (мовця) про описувану автором подію. БР НП є експресивно насиченими: через них точно, влучно й лаконічно автор повідомляє про актуальні проблеми сьогодення. Завдяки високій акцентній, інтонаційній та смислової концентрації досліджувані речення реалізують авторську позицію щодо

політичного життя в Україні та світі. Тому вивчення таких структур є перспективним у плані дослідження їхнього статусу в мовленнєвій комунікації з огляду на актуальне членування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Александрова В. Г. Когнітивно-комунікативний потенціал еліптичних речень в сучасній англійській мові / В. Г. Александрова: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 – германські мови. – Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2008. – 172 с.
2. Арутюнова Н. Д. Русское предложение. Бытийный тип (структура и значение) / Н. Д. Арутюнова, Е. Н. Ширяев. – М.: Наука, 1983. – 198 с.
3. Бабайцева В. В. Односоставные предложения в современном русском языке / В. В. Бабайцева. – М.: Просвещение, 1968. – 160 с.
4. Богатько В. В. Явища еліпсису в мові сучасної української публіцистики / В. В. Богатько : автореферат дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 – українська мова. – К., 2005. – 17 с.
5. Виноградов В. В. Русский язык / Грамматическое учение о слове / В. В. Виноградов. – М.: Высшая школа, 1972. – С. 639.
6. Голоюх В. І. Еліптичні речення з невербалізованим головним членом / В. І. Голоюх // Мовознавство. – 1982. – № 1. – С. 21–26.
7. Грищенко А. П. Прикметник у структурі словосполучення і речення / А. П. Грищенко // Українська мова і література в школі. – 1986. – № 7. – С. 39–46.
8. Дудик П. С. Неповні речення в сучасній українській літературній мові / П. С. Дудик // Дослідження з синтаксису української мови. – К., 1958. – С. 129–260.
9. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української літературної мови / М. У. Каранська. – К.: НМК ВО, 1992. – 400 с.
10. Кныш О. Н. Экзистенциальные предложения в современном русском языке / О. Н. Кныш: автореф. дис. канд. филол. наук: 10.02.02 – русский язык. – Воронеж, 1990. – 18 с.
11. Лекант П. А. Синтаксис простого предложения в современном русском языке: Уч. пособие для вузов / П. А. Лекант. – М.: Высшая школа, 1986. – 176 с.
12. Марченко Т. В. Семантика й прагматика неповних речень в українській мові / Т. В. Марченко : дис. ... канд. філол. наук – 10.02.01 – українська мова. – Луганськ, 2007. – 189 с.
13. Пешковский А. М. Русский синтаксис в научном освещении / А. М. Пешковский. – Изд. 7. – М.: Учпедгиз, 1956. – 511 с.
14. Попова И. А. Неполные предложения в современном русском языке / И. А. Попова // Труды Ин-та яз. АН СССР. – Т. 2. – М., 1953. – С.3–136.
15. Потебня А. А. Из записок по русской грамматике / А. А. Потебня. – М.: Просвещение, 1985. – Т. 4. – Вып. 1. – С. 3–96.
16. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава: Довкілля. – К., 2006. – 716 с.
17. Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ / М. Я. Плющ, С. П. Бевзенко, Н. Я. Грипас, Г. О. Козачук, О. І. Леуга, В. В. Лобода. – К.: Вища школа, 1994. – 414 с.
18. Цейтлин С. Н. Субстантивные предложения в современном русском языке и их темпоральные характеристики / С. Н. Цейтлин : автореф. дис. канд. филол. наук: 10.02.02 – русский язык. – Л., 1972. – 21 с.
19. Шахматов А. А. Синтаксис русского языка / А. А. Шахматов. – Л.: ЛКИ, 2007. – 624 с.
20. Шведова Н. Ю. Детерминирующий объект и детерминирующее обстоятельство как самостоятельные распространители предложения / Н. Ю. Шведова // Вопросы языкознания. – 1964. – № 6. – С. 77–93.
21. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови: Підручник / К. Ф. Шульжук. – К.: Академія, 2004. – 406 с.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Костенко Ліна. Записки українського самашедшого / Ліна Костенко. – К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2011. – 414 с.

В статтю проаналізовані двусоставные бытийные предложения, в которых предикат имеет невербалізованную форму вираження; досліджена семантика трьох груп бытийних предложений – существования, наличия и локативные; описан потенциал значения распространителей бытийного предложения.

Ключевые слова: бытийное предложение, неполное предложение, эллиптическое предложение, невербалізованный предикат, локатив, темпоратив, атрибутив, объектно-обстоятельственный распространитель.

The article is devoted to the analysis of two-composite existence sentences from elliptical predicate; researched semantics of three groups of existence sentences – existence; possessivity; locative; described potential of semantics of syntaxema of existence sentences.

Key words: existence sentence; elliptical sentence; locative; tempororative; attributive; objective-locative syntaxema.